รายงานผลการฝึกอบรม

การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ รุ่น 1

ณ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 21-22 มิถุนายน 2561

กระผม นายเจริญ หมั่นทำ ตำแหน่ง นักเอกสารสนเทศปฏิบัติการ และนายประชัน ผ้าแดง ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษาปฏิบัติการ สังกัดสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ รุ่น 1 ณ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 21-22 มิถุนายน 2561 สามารถสรุปสาระสำคัญและนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานได้ ดังนี้

สรุปสาระสำคัญจากการเข้ารับการอบรม

1. การบรรยาย เรื่อง ความสำคัญของการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
2. การบรรยาย เรื่อง การป้องกันและการสงวนรักษาหนังสือ : รูปแบบการอนุรักษ์และซ่อมแซม และแนะนำวัสดุ/อุปกรณ์ในการซ่อมหนังสือ
3. การบรรยาย เรื่อง การสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศจากตัวเล่มสู่ระบบดิจิทัล
4. การสาธิตวิธีการซ่อมหนังสือแบบปกแข็งแล็คซีน
5. การฝึกปฏิบัติการซ่อมหนังสือแบบปกแข็งแล็คซีน
6. การสาธิตวิธีการทำสมุดทำมือ
7. การฝึกปฏิบัติการทำสมุดทำมือ
8. การสาธิตการซ่อมหนังสือแบบปกแข็งติดเทป
9. การฝึกปฏิบัติการซ่อมหนังสือแบบปกแข็งติดเทป
10. การสาธิตการอนุรักษ์หนังสือใหม่
11. การฝึกปฏิบัติการอนุรักษ์หนังสือใหม่
12. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแสดงความคิดเห็น

การนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

งานบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการสงวนรักษาหนังสือเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นการป้องกันไม่ให้หนังสือเกิดการชำรุดก่อนเวลาอันควร การป้องกันหนังสือชำรุดเป็นสิ่งที่บุคลากรของศูนย์วิทยบริการ ควรให้ความสนใจ เนื่องจากหนังสือมีความเสี่ยงที่จะเกิดการชำรุดได้จากหลายกรณี เช่น หนังสือเปียกน้ำจากการที่ผู้ใช้นำน้ำเย็นไปวางบนโต๊ะ ทำให้มีน้ำเปียกอยู่บนโต๊ะเมื่อนำหนังสือไปวางทับจะทำให้หนังสือเปียกน้ำและเกิดการชำรุด จึงต้องมีการสำรวจไม่ให้ผู้ใช้บริการนำน้ำเย็นขึ้นไปดื่มในบริเวณที่ไม่เหมาะสม ควรแนะนำให้ดื่มได้ในสถานที่ที่ทางศูนย์วิทยบริการจัดไว้ให้

การจัดเรียงหนังสือบนชั้นทางสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการแยกหนังสือภาษาไทยกับภาอังกฤษคนละโซนชัดเจน และควรมีการจัดเรียงทุกวันอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้

หนังสือล้ม ทำให้หนังสือเสียรูปทรงและเกิดการชำรุดได้ง่าย ซึ่งการยืดอายุของทรัพยากรให้ยาวนานขึ้นนั้นเป็นการประหยัดงบประมาณได้อีกทางหนึ่ง

การสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศจากตัวเล่มสู่ระบบดิจิทัล ทางสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการนำสูจิบัตรของนักศึกษาที่เรียนจบในแต่ละปี มาสแกนเป็น ไฟล์ PDF ทำเป็นฐานข้อมูล E-Books ให้บริการทางเว็บไซต์ มีนักศึกษาเก่าเข้ามาใช้บริการจำนวนมาก สามารถนำมาปรับใช้กับทางศูนย์วิทยบริการได้

การทำสมุดทำมือเป็นงานศิลปะมีความสวยงามน่ารัก โดยการประยุกต์ใช้ผ้าที่มีลวดลายสวยงามมาหุ้มปกแข็งแทนผ้าแล็คซีน ใช้สาธิตในงานสัปดาห์ห้องสมุดได้

การอนุรักษ์หนังสือใหม่ โดยการเข้าเล่มแบบเสริมปกก่อนนำออกให้บริการ เป็นการป้องกันและบำรุงรักษาหนังสือได้ดีอีกทางหนึ่ง เนื่องจากจะทำให้หนังสือใหม่มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น ลดจำนวนหนังสือชำรุดได้อีกทางหนึ่ง

ดังนั้น ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม เรื่องการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศจึงเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรศูนย์วิทยบริการ เพราะจะทำให้มีการใช้และการป้องกันบำรุงรักษาหนังสืออย่างถูกวิธี

งานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จากการที่ได้เข้ารับการอบรมการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ ขั้นตอนการซ่อมแซมหนังสือกับการซ่อมแซมวารสารก็คล้ายๆกัน และเป็นการป้องกันไม่ให้วารสารเกิดการชำรุดก่อนเวลาอันควร การป้องกันวารสารชำรุดเป็นสิ่งที่บุคลากรของศูนย์วิทยบริการ ควรให้ความสนใจ เนื่องจากวารสารมีความเสี่ยงที่จะเกิดการชำรุดได้จากหลายกรณี เช่น วารสารเปียกน้ำจากการที่ผู้ใช้นำน้ำเย็นไปวางบนโต๊ะ ทำให้มีน้ำเปียกอยู่บนโต๊ะเมื่อนำวารสารไปวางทับจะทำให้วารสารเปียกน้ำและเกิดการชำรุด หรือการจัดเรียงวารสารบนชั้นอย่างสม่ำเสมอก็เป็นการป้องกันไม่ให้วารสารล้มซึ่งทำให้วารสารเสียรูปทรงและเกิดการชำรุดได้ง่าย ซึ่งการยืดอายุของทรัพยากรให้ยาวนานขึ้นนั้นเป็นการประหยัดงบประมาณได้อีกทางหนึ่ง การสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศจากตัวเล่มสู่ระบบดิจิทัล ทางสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการนำสูจิบัตรของนักศึกษาที่เรียนจบในแต่ละปี มาสแกนเป็น ไฟล์ PDF ทำเป็นฐานข้อมูล E-Books ให้บริการทางเว็บไซต์ มีนักศึกษาเก่าเข้ามาใช้บริการจำนวนมาก สามารถนำมาปรับใช้กับทางศูนย์วิทยบริการได้ การทำสมุดทำมือเป็นงานศิลปะ โดยการประยุกต์ใช้ผ้าที่ลวดลายสวยงามมาหุ้มปกแข็งแทนผ้าแล็คซีน ใช้สำหรับสาธิตในงานสัปดาห์ห้องสมุดได้ การอนุรักษ์วารสาร โดยการเข้าเล่มแบบเสริมปก เป็นการป้องกันและบำรุงรักษาวารสารได้ดีอีกทางหนึ่ง เนื่องจากจะทำให้วารสารมีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น ลดจำนวนวารสารชำรุดได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้น ความรู้เรื่องการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศจึงเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรศูนย์วิทยบริการ เพราะจะทำให้มีการใช้และการป้องกันบำรุงรักษาวารสารอย่างถูกวิธี

ลงชื่อ.....

(นายเจริญ หมั่นทำ)

ตำแหน่ง นักเอกสารสนเทศ ปฏิบัติการ

ผู้รายงาน

ลงชื่อ.....

(นายประชัน ผ้าแดง)

ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ปฏิบัติการ

ผู้รายงาน

ลงชื่อ.....

(อาจารย์ชลาพันธ์ อุบกิจ)

รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพจิตร สุขสมบูรณ์)

ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลงชื่อ.....

๒๘ ๒๐ ๖๑